

วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ศูนย์เยาวชนเป็นศูนย์กลางสำหรับเยาวชนได้มาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในทางที่เหมาะสม เป็นการส่งเสริมให้เยาวชนได้มีความรู้ความสามารถ มีสุขภาพ พลานามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ร่วมเล่นกีฬาและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ศูนย์เยาวชนจัดบริการให้ ทำให้สมาชิกเกิดความเข้าใจที่ต่อกัน ให้ ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ของตนเองและประเทศชาติสืบไป อย่างไรก็ตาม การจัดให้การบริการต่าง ๆ ที่ศูนย์เยาวชนดำเนินการไปนั้นมิใช่ว่าจะประสบผล สำเร็จตามวัตถุประสงค์เสมอไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่โครงการต่าง ๆ ที่ศูนย์ เยาวชนจัดและดำเนินการไปควรจะได้มีการดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไขและค้นหาขอบกพร่อง อยู่เสมอ ๆ มีการวิจัยเป็นจำนวนมากที่ทำให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางด้านศูนย์เยาวชน สำเร็จลุล่วงไป และมีการวิจัยบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ดังที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าจากตำราและเอกสารต่าง ๆ พอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2507 สงคราม บำรุงชาติ¹³ ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานศูนย์ เยาวชน ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน โดยการสังเกตการณ์และ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานศูนย์เยาวชน และศึกษาคำราเอกสารต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับสันตนาการสำหรับเด็กและเยาวชน พบว่า กิจกรรมสันตนาการต่าง ๆ ของ ศูนย์เยาวชนที่จัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่เด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของศูนย์เยาวชนนั้น ทำให้เด็กและเยาวชนสนใจพอใจในการบริการของศูนย์ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ศูนย์เยาวชนจัด เข้าไว้ในรายการกิจกรรมแต่ละวันสามารถดึงดูดใจสมาชิกให้อยากมาเข้าร่วม ทำให้ สมาชิกของศูนย์ไม่มีโอกาสได้ประพฤติตนในทางที่เสื่อมเสีย หรือประกอบอาชญากรรมใน

¹³ สงคราม บำรุงชาติ, "การบริหารงานศูนย์เยาวชน การศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน" (วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, 2507.)

ที่อื่น ๆ ได้ เพราะได้ใช้เวลาว่างของคนหมกไปที่ศูนย์เยาวชนนั่นเอง ซึ่งเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่างานศูนย์เยาวชนเป็นวิธีทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กและเยาวชนกับปัญหาอาชญากรรมได้

ในปี พ.ศ. 2511 จินตนา พึ่งสุนทร¹⁴ ได้ศึกษาการบริหารงานสันตนาการของเทศบาลนครกรุงเทพ โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงความสำคัญและความจำเป็นของบริการสันตนาการที่มีต่อประโยชน์สุขของประชาชน เทศบาลนครกรุงเทพเป็นหน่วยงานใหญ่ที่สุดหน่วยหนึ่งซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบจัดบริการต่าง ๆ ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ และบริการด้านสันตนาการเป็นบริการหนึ่งที่เพิ่งมีการเริ่มดำเนินการและยังจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาทั้งในด้านการจัดองค์การ การจัดโปรแกรมการให้บริการ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ และอื่น ๆ ผู้วิจัยได้พบว่า ในปัจจุบันนี้เทศบาลนครกรุงเทพเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาปรับปรุงการจัดบริการด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากที่มีการปรับปรุงในเรื่องการจัดหน่วยงาน ซึ่งทางเทศบาลได้ตั้งกองใหม่ขึ้นกองหนึ่งเรียกว่า กองสวัสดิการสังคม เพื่อที่จะให้รับผิดชอบในการบริการด้านนี้ให้ดีขึ้น และได้มีการปรับปรุงการจัดบริการสันตนาการภายในศูนย์เยาวชนต่าง ๆ มีการจัดและปรับปรุงสนามเด็กเล่น การรักษาสถานที่สาธารณะ ตลอดจนพยายามพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

¹⁴จินตนา พึ่งสุนทร, "การบริหารงานสันตนาการของเทศบาลนครกรุงเทพ" (วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, 2511.)

ในปีเดียวกัน พูนผล สุวรรณพันธ์¹⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของเด็กนักเรียนในเมืองหลวงและเด็กนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพและปัญหาของเด็กนักเรียนในเมืองหลวงและเด็กนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด มีตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2511 ของโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดพระนครและจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อทดสอบบุคลิกภาพสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาแบบ ก.

(High School Personality Questionnaire Form A) รายการตรวจสอบปัญหาสำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (The Mooney Problem Check Lists, High School Form) ซึ่งเป็นแบบสอบถามของมูนนี่ (Mooney) เพื่อสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่านักเรียนในเมืองหลวงและในตัวเมืองต่างจังหวัดมีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะต่าง ๆ ในด้านที่เกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนในเมืองหลวงเห็นว่าสำคัญที่สุดคือ การปรับตัวเข้ากับงานโรงเรียน และปัญหาที่สำคัญน้อยที่สุดคือ กิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ ส่วนนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัดเห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ การปรับตัวเข้ากับงานโรงเรียน และปัญหาน้อยที่สุดคือบ้านและครอบครัว

ในปี พ.ศ. 2514 สีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา¹⁶ ได้ทำการศึกษาการบริหารงานเยาวชนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงบทบาทการทำงานของสำนักงานแห่งนี้ที่ติดต่อการปฏิบัติงานเยาวชนของหน่วย

¹⁵พูนผล สุวรรณพันธ์, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของเด็กนักเรียนในเมืองหลวงและเด็กนักเรียนในตัวเมืองต่างจังหวัด" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, 2511.)

¹⁶สิน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา, "การบริหารงานเยาวชนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ" (วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, 2514.)

ราชการและองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้องว่า ไค้ ค้ำ เนิ ง การ ไป อย่าง ไร ใน การ แก้ ไข ปัญหา ต่าง ๆ เกี่ยว กับ งาน เยาว ชน ของ ชาติ ตลอด จน ได้ มี การ ส่งเสริม และ จัด ระเบียบ ของ งาน นี้ ไป ใน ลักษณะ ใด ใน การ ศึกษา ครั้ง นี้ ได้ ใช้ หลัก วิชา ทาง รัฐ ประ ศาสน ศาสตร์ เข้า มา ช่วย วิเคราะห์ ถึง การ ค้ำ เนิ ง งาน ของ หน่วย งาน แห่ง นี้ ซึ่ง เมื่อ ได้ พิจารณา อำนาจ หน้าที่ ที่ ได้รับ มอบ หมาย พบ ว่า เป็น อุป สรรค สำคัญ ต่อ การ ปฏิบัติ งาน ของ สำนัก งาน อย่าง ยิ่ง การ ทำงาน โดย ปราศ จาก การ วางแผน งาน เป็น ส่วน สำคัญ อีก ประการ หนึ่ง ที่ ทำให้ การ ค้ำ เนิ ง งาน ของ หน่วย งาน แห่ง นี้ หัน เหว ออก นอก วัตถุประสงค์ หลักการ และ หลัก วิชา การ ใน การ ทำ หน้าที่ เป็น ศูนย์ นโยบาย ส่งเสริม เยาว ชน แห่ง ชาติ มี ผล ทำให้ บทบาท ของ สำนัก งาน นี้ ไม่ กว้าง ขวาง หนัก แน่น พอ ใน วง การ งาน เยาว ชน ยัง ไม่ สามารถ ทำให้ หน่วย งาน เป็น ที่ยอมรับ ของ หน่วย ราชการ และ องค์การ เยาว ชน ทั้งหลาย ได้ เท่า ที่ ควร ทำให้ ไม่ อาจ บรรลุ วัตถุประสงค์ ที่จะ บริหาร งาน เยาว ชน ของ ประเทศ ให้ มี ประสิทธิภาพ ไม่ มีการ วางแผน เป้าหมาย ที่ แน่นอน ชัด เจน อัน ประกอบ ด้วย การ ส่งเสริม และ ประสาน งาน และ การ เอา จริง เอา จัง จาก ทุก ๆ ฝ่าย จึง เห็น สมควร ที่จะ ต้อง มี การ แก้ไข ปรับปรุง และ การ วางแผน งาน เสีย ใหม่ เพื่อ ให้ สามารถ ค้ำ เนิ ง งาน ให้ ตรง ตาม วัตถุประสงค์ ของ องค์การ และ สามารถ บริหาร งาน เยาว ชน ของ ชาติ ให้ มี ประสิทธิภาพ อย่าง แท้จริง สำหรับ งาน ค้ำ เนิ ง การ ส่งเสริม และ พัฒนา เยาว ชน ของ สำนัก งาน คณะกรรมการ ส่งเสริม เยาว ชน แห่ง ชาติ มี หน่วย งาน ที่ ทำงาน ค้ำ เนิ ง การ ส่งเสริม เยาว ชน นี้ เป็น จำนวน มาก ศูนย์ เยาว ชน เป็น หน่วย งาน หนึ่ง ซึ่ง มี วัตถุประสงค์ ที่จะ ส่งเสริม และ พัฒนา เยาว ชน แต่ ปรากฏ ว่า การ ค้ำ เนิ ง งาน ของ ศูนย์ เยาว ชน หลาย แห่ง ยัง ซบ เซา ไม่ มี เยาว ชน เข้าไป ใช้ บริการ จน กระทั่ง ได้ กลาย เป็น แหล่ง มั่ว สุม ของ เด็ก เกเร ไป ก็มี ทั้ง นี้ เนื่อง จาก ปัญหา ข้อ ขัด ข้อง บาง ประการ อัน ได้ แก่ ปัญหา ทาง ค้ำ เนิ ง การ ส่งเสริม เยาว ชน สถานที่ และ อุปกรณ์ การ ขาด ความรู้ ความ เข้าใจ ใน เรื่อง ศูนย์ เยาว ชน และ การ ขาด แคลน กิจกรรม ประเภท สร้าง สรรค์ ทำให้ งาน ของ ศูนย์ เยาว ชน ไม่ บรรลุ ผล ตาม ต้องการ

พ.ศ. 2515 วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์¹⁷ ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานฝึกอบรม

¹⁷วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์, "ปัญหาการดำเนินงานฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลาง" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, 2515.)

เยาวชนชนบทภาคกลาง โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาในการดำเนินงานของบุคคลากร ในการฝึกอบรมเยาวชนชนบทภาคกลางของสำนักนายกรัฐมนตรื พบว่า ผู้ดำเนินงาน 3 กลุ่ม คือ คณะผู้บริหาร วิทยากร และเจ้าหน้าที่ ประสบปัญหาในค่านเดียวกันคือ ค่านกำลังคน ค่านการจัดการ ค่านกำลังเงิน และค่านวัสดุอุปกรณ์ โดยเฉลี่ยแล้วมีขนาดไม่แตกต่างกัน และในการพิจารณาความสำคัญของปัญหาที่ผู้ดำเนินงานส่วนใหญ่ประสบปัญหาในค่านการจัดการมีค่าเฉลี่ยน้อย แต่สำหรับค่านอื่น ๆ อีก 3 ค่าน ผู้ดำเนินงานประสบปัญหาเฉลี่ยขนาด "ปานกลาง" นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัญหาทางค่านการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติงานที่เยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ประสบ พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีขนาดไม่แตกต่างกัน และในการพิจารณาความสำคัญของปัญหา ปรากฏว่าทางก็ประสบปัญหาเฉลี่ยแล้วมีขนาด "ปานกลาง"

ในปี ค.ศ. 1937 เพอร์ซิวัลล์ เอ็ม. ซิมมอนด์ส¹⁸ (Percival M. Symonds) ได้ทำการสำรวจเปรียบเทียบปัญหาชีวิตและความสนใจของนักเรียนมัธยม พบว่า เด็กวัยรุ่นมีความสนใจปัญหาชีวิต 15 อย่าง มีความสนใจสูงสุดเกี่ยวกับเรื่อง สันทนาการ สุขภาพ การทำคนใหม่มีเสน่ห์ และมีความสนใจน้อยที่สุดในเรื่องการวาง โครงการประจำวัน ความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง เกี่ยวกับปัญหาชีวิตเด็กวัยรุ่น เห็นว่า ปัญหาการเงิน ปัญหาของการศึกษาเล่าเรียน และปัญหาทางสุขภาพเป็นปัญหา สำคัญ และให้ความสำคัญน้อยในปัญหาค่านสันทนาการ โครงการในชีวิตประจำวัน และ ความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง

¹⁸Lester D. Crow and Alice Crow, Reading in Child and Adolescent Psychology (New York: Longman Green and Co., 1961), pp. 312-318.

ต่อมาในปี ค.ศ. 1970 เอ็ททีล โอลิเวีย สกอต¹⁹ (Ethel Olivia Scott) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมในเวลาว่างกับพฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่น และวัยหนุ่มสาว (young adult) โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมในเวลาว่างกับบุคลิกภาพ ผู้วิจัยได้นำประสบการณ์ในการใช้เวลาว่างของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบกันระหว่างประเภทและชนิดของกิจกรรมที่ใช้ในเวลาว่าง ชนิดของกิจกรรมหมายถึงเกมส์หรือการรื่นเริงต่าง ๆ ประเภทของกิจกรรมหมายถึงกิจกรรมที่มีกฎ กติกา ข้อบังคับ ทักษะในการเคลื่อนไหวทางกาย การปะทะกัน และความสำเร็จที่ได้รับจากชัยชนะของผู้เข้าร่วมแข่งขัน ผลของการวิจัยปรากฏว่า

1. ทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการประกอบกิจกรรมในเวลาว่าง และบุคลิกภาพน้อย
2. ทั้ง 2 กลุ่มมักจะมีส่วนร่วมและมีความสุขนานในกิจกรรมประเภทเกมส์
3. ทั้ง 2 กลุ่มจะใช้เวลาว่างส่วนใหญ่กับเพื่อน
4. กลุ่มวัยหนุ่มสาว ใช้เวลาว่างกับครอบครัวมากกว่ากลุ่มวัยรุ่น

ค.ศ. 1972 วิลเลียม ออวิลล์ ออคโต²⁰ (William Orville Otto) ได้ศึกษาเรื่องการใช้และขอบเขตของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พหุหาได้ในโรงเรียน

002217

¹⁹Ethel Olivia Scott, "The Relationships of Selected Components of Leisure Activities Experiences to the Social," Dissertation Abstracts, Vol. 32, No. 1 (July, 1971), pp. 264A-265A.

²⁰William Orville Otto, "The Availability and Extent of Use of Public School Facilities for Community Recreation within School Districts in the State of Wisconsin," Dissertation Abstracts, Vol. 33, No. 2 (August, 1972), p. 627A.

รัฐบาล เพื่อการจัดสันตนาการชุมนุมในเขตการศึกษาของรัฐวิสคอนซิน โดยมีความมุ่งหมายที่จะสำรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการใช้และขอบเขตของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พหุหาได้ในโรงเรียนรัฐบาล เพื่อการจัดสันตนาการชุมนุมในเขตการศึกษาของรัฐวิสคอนซิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามและศึกษาเอกสารต่าง ๆ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพอจะสรุปได้ว่า กฎหมายของรัฐวิสคอนซินส่งเสริมให้ชุมชนใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พหุหาได้ในโรงเรียนรัฐบาลเพื่อสันตนาการ โดยมีคณะกรรมการศึกษาและหน่วยงานสันตนาการชุมนุมเป็นผู้วางนโยบายจัดโครงการสันตนาการ จัดหาผู้นำ ผู้ให้คำปรึกษาและให้การบริการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ใต้อำนาจการจำกัดกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมสันตนาการ เช่น การจัดกิจกรรมทางด้านการค้า ศาสนา การปกครอง หรืองานเลี้ยงสังสรรค์ที่มีการจัดบริการเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ นอกจากนี้จากการที่ได้ศึกษาถึงขอบเขตของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ปรากฏว่าเด็กวัยก่อนเรียนและคนสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นน้อยมาก เด็กที่อยู่ในวัยเรียนใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นมากในช่วงที่ไม่มีเรียน ปัญหาที่เกิดจากการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่พหุหาได้ในโรงเรียนรัฐบาลก็คือ การมีผู้นำและผู้ให้คำปรึกษาไม่พอเพียงกับจำนวนของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ภารโรงของโรงเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชนแม้ว่าจะได้เพิ่มค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวกแล้วก็ตาม และมีบางโรงเรียนที่ให้ชุมชนใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนเพื่อการศาสนา แต่มิได้ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในระเบียบและนโยบาย

ในปีเดียวกัน แม ยีน แม็คเคเนียด เฟลเกิล²¹ (Mae Jeanne McDaniel Flegle) ได้ศึกษาถึงการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในซานเมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน โดยศึกษาจากการรายงานของเด็กเองเกี่ยวกับความสนใจ ความต้องการ

²¹Mae Jeanne McDaniel Flegle, "The Use of Leisure Time by High School Students in the Suburbs of Detroit, Michigan," Dissertation Abstracts, Vol. 33, No. 11 (May, 1973), p. 6193-A.

และปัญหาในการใช้เวลาว่าง และศึกษาความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อโรงเรียนในด้านคุณภาพในการให้การศึกษาและขอบเขตของความต้องการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า

1. คุณภาพของกิจกรรมที่โรงเรียนและชุมชนจัดให้ไม่สามารถที่จะดึงดูดใจนักเรียนได้
 2. มีองค์ประกอบทางด้านกายภาพ ทางด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้เห็นว่าเด็กอยากเข้าร่วมในกิจกรรมหรือไม่ ได้แก่ทักษะ การชักจูงจากเพื่อนฝูง ความสนใจในกิจกรรม ความไกลของสถานที่ที่เด็กจะเข้าร่วมกิจกรรม ยานพาหนะ เงิน เวลาว่าง และผู้ปกครอง เป็นต้น
 3. สถาบันทางสังคมและองค์การต่าง ๆ ควรช่วยพัฒนาและช่วยเหลือโครงการกิจกรรมที่ประกอบในเวลาว่างของนักเรียนด้วย
 4. นักเรียนส่วนมากรู้สึกว่าการศึกษากับเวลาว่าง และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของโรงเรียนมีน้อย
- ส่วนปัญหาความสนใจและความต้องการเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักเรียนมีมาก ซึ่งจะไม่ขอกล่าวในที่นี้